

Ministerstwo Środowiska opublikowało nową wersję (tj. po konsultacjach publicznych) projektu nowelizacji ustawy o ochronie przyrody oraz niektórych innych ustaw. Projekt dotyczy szeregu bardzo różnych kwestii – modyfikacji ulec ma m.in. wprowadzanie zakazu zabijania wszelkich dzikich zwierząt (teraz będzie mógł dotyczyć tylko gatunków chronionych) czy odpowiedzialność Skarbu Państwa za szkody wyrządzone przez żubry, wilki, rysie, niedźwiedzie i bobry. Możliwość wystąpienia z roszczeniem nie będzie już ograniczona do konkretnych podmiotów, np. gospodarstw rolnych. Jednak w związku z tym poszerzony zostanie charakter przesłanek, które uniemożliwiają uzyskanie odszkodowania. Szczegółowo uregulowane zostanie także pozyskiwanie, przetwarzanie, pakowanie lub przepakowywanie... kawioru.

Jakie są najważniejsze zmiany z perspektywy samorządu powiatowego?

Współwłasność Skarbu Państwa współwłasnością parku narodowego

W wyniku projektowanych zmian udziały w nieruchomości stanowiące współwłasność Skarbu Państwa, położone w granicach parku narodowego staną się własnością parku narodowego. Reguła ta będzie obowiązywała także w odniesieniu do zmiany granic parku czy parku nowotworzonego.

Jak wskazali projektodawcy w uzasadnieniu: „Należy zauważyć, że przekazanie parkom narodowym prawa własności udziałów we współwłasności będących własnością Skarbu Państwa, nieruchomości położonych w ich granicach dotyczy ok. 3400 ha, przy czym ok. 3300 ha tych nieruchomości (185 działek) znajduje się na terenie Tatrzańskiego Parku Narodowego. Warto także podnieść, że część parków narodowych (np. Biebrzański Park Narodowy, Wigierski Park Narodowy, Pieniński Park Narodowy) uzyskała prawo własności udziałów Skarbu Państwa we współwłasnościach nieruchomości na mocy darowizny przekazanej im przez właściwych miejscowo starostów. Tym samym proponowana zmiana pozwoli na ujednolicenie tej kwestii we wszystkich parkach narodowych.”.

Umowa w trybie bezprzetargowym

Nowelizacja zakłada, że rozporządzenie nieruchomością przez park narodowy będzie następowało w trybie bezprzetargowym między innymi wtedy, gdy stroną będzie państwowa jednostka budżetowa, jednostka samorządu terytorialnego lub Lasy Państwowe.

Rejestr zwierząt

Zmiany dotkną także rejestr zwierząt gatunków wymienionych w załącznikach A i B rozporządzenia Rady (WE) nr 338/97 z dnia 9 grudnia 1996 r. w sprawie ochrony gatunków dzikiej fauny i flory w drodze regulacji handlu nimi, zaliczonych do płazów, gadów, ptaków lub ssaków, prowadzonego przez starostę. Po pierwsze, nowelizacja zawiera podstawy do wydania dwóch rozporządzeń przez ministra właściwego do spraw środowiska. Pierwsze ma wskazywać gatunki zwierząt, które nie będą podlegały obowiązkowi rejestracji – ze względu na znikome ryzyko podejmowania nielegalnych działań z udziałem okazów pochodzących ze środowiska przyrodniczego. Drugie będzie dotyczyło określenia wzoru o dokonanie wpisu do rejestru lub wykreślenia z rejestru żywych zwierząt oraz wzoru zaświadczenia o wpisie do rejestru.

Zmiany będą dotyczyć m.in. poszerzenia katalogu wyłączeń, które pozwalają na brak zgłoszenia do rejestru czy wprowadzenia wyjątku od miesięcznego terminu na zgłoszenie do rejestru. W wyniku

nowelizacji zostaną wskazane czynności, które należy wykonać w razie podziału partii okazów wskazanych w dokumentach dot. pochodzenia okazu.

Dotacje

Projekt zakłada umieszczenie jasnej podstawy umożliwiającej dofinansowanie leczenia i rehabilitacji zwierząt przez jednostkę samorządu terytorialnego.

Usuwanie gniazd

Wydłużony zostanie czas, w jakim należy uzyskać odstępstwo w zakresie usuwania gniazd z budek dla ptaków i ssaków. Obecnie czas ten zaczyna się 16 października i trwa do końca lutego – w świetle nowelizacji okres ten będzie się zaczynał 1 września.

Aktualnie zezwolenie na odstąpienie od zakazu w odniesieniu do ptaków musi wynikać z koniecznych wymogów nadrzędnego interesu publicznego, w tym wymogów o charakterze społecznym lub gospodarczym lub wymogów związanych z korzystnymi skutkami o podstawowym znaczeniu dla środowiska. Po nowelizacji zezwolenie będzie musiało wynikać ze słusznego interesu strony lub koniecznych wymogów nadrzędnego interesu publicznego, w tym wymogów o charakterze społecznym lub gospodarczym lub wymogów związanych z korzystnymi skutkami o podstawowym znaczeniu dla środowiska. Tym samym podstawy ulegną poszerzeniu – w szczególności w odniesieniu dla przeciętnego Kowalskiego, którego inwestycja nie jest związana z koniecznymi wymogami nadrzędnego interesu publicznego.

Ponadto wskazany powyżej warunek wydania zezwolenia będzie dotyczył jedynie zezwolenia na:

- niszczenie siedlisk lub ostoi, będących obszarem rozrodu gatunku ptaków, wychowu młodych, odpoczynku, migracji lub żerowania;
- niszczenie, usuwanie lub uszkodzanie gniazd ptaków w okresie od dnia 1 września do końca lutego – z wyjątkiem gatunków ptaków z rzędu szponiastych, rzędu sokołowych, rzędu sów, bociana czarnego, ślepowrona, czapli siwej i czapli białej.

Drzewa i krzewy

Poszerzeniu ulegnie właściwość starosty w sprawach z zakresu wycinki drzew i krzewów. Omawiany projekt zakłada, że będzie on organem właściwym w odniesieniu do nieruchomości będących nie jak obecnie własnością gminy, lecz znajdujących się w jej posiadaniu.

Z projektem ustawy można zapoznać się pod adresem: www.legislacja.rcl.gov.pl